

Advies nr 29/2011 van 30 november 2011

Betreft: adviesaanvraag betreffende een wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de invoering van telecommunicatiemiddelen en de elektronische handtekening in de gerechtelijke procedure (CO-A-2011-040)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer André FLAHAUT, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers ontvangen op 16/11/2011;

Gelet op het verslag van mevrouw Mireille SALMON;

Brengt op 30 november 2011 het volgend advies uit:

A. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. Op 16 november 2001 ontving de Commissie op vraag van de Commissie Justitie een brief op datum van 14 november 2001 van de heer André FLAHAUT, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, waarin om advies wordt verzocht over het wetsvoorstel van 23 december 2010 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de invoering van telecommunicatiemiddelen en de elektronische handtekening in de gerechtelijke procedure.
2. Op dit ogenblik bestaan er in ons rechtssysteem twee manieren op juridische stukken te versturen, nl:
 - De betekening die bestaat uit een afgifte van een afschrift van de akte bij gerechtsdeurwaarderexploit; en
 - De kennisgeving die bestaat uit een toezending door de griffie van een akte van rechtspleging via de post of in de gevallen bepaald door de wet, in de vormen die zij voorschrijft.
3. Het wetsvoorstel dat voor advies wordt voorgelegd, beoogt de invoering in de gerechtelijke procedure van nieuwe communicatiemiddelen, namelijk de telefax elektronische post.

B. Onderzoek van de aanvraag

4. Het wetsvoorstel bevat vier artikels. Het eerste betreft het toepassingsgebied van de wet. Het tweede artikel wijzigt artikel 32 van het Gerechtelijk Wetboek. Door dit artikel kan er voor een mededeling, kennisgeving of een neerlegging gebruik gemaakt worden van een fax of van elektronische post. Het derde artikel is de aanpassing van artikel 52 van datzelfde wetboek ingevolge de invoering van die nieuwe communicatiemethodes. Het laatste artikel tenslotte, is de herinvoering in een nieuwe versie van het artikel 863 van het Gerechtelijke Wetboek ter indekking van nietigheid wanneer voor een geldige proceshandeling de ondertekening vereist is.
5. De gegevens die worden uitgewisseld via deze nieuwe communicatiemiddelen zijn gerechtelijke gegevens die, omwille van hun bijzonder gevoelig karakter, krachtens artikel 8 van de WVP genieten van een verstrekte bescherming. De WVP verbiedt

principieel de verwerking van gerechtelijke gegevens en laat een dergelijke verwerking uitsluitend toe in de gevallen die in dit artikel 8, §2 limitatief worden opgesomd¹.

6. De Commissie is van mening dat ter vrijwaring van de vertrouwelijkheid en de geheimhouding, een fax en/of e-mail als enige communicatie tussen advocaten of tussen advocaten en gerechtelijke instanties beperkt moet worden. Indien de betrokken persoon (de eisende of verdedigende partij van de zaak) niet wordt vertegenwoordigd door een advocaat, moeten de mededelingen verder blijven gebeuren via de post.
7. De Commissie stelt voor dat de aanvrager de mogelijkheid om gebruik te maken van de elektronische handtekening bij elektronische mededelingen evalueert alsook de veiligheid die dit proces biedt².
8. De Commissie wenst eraan te herinneren dat de wetgeving inzake elektronische communicaties hier³ van toepassing is en dus moet worden nageleefd door de persoon die voor een kennisgeving gebruik maakt van de fax en/of elektronische post.
9. De Commissie vestigt ook de aandacht op artikel 16 §4 van de WVP dat bepaalt dat het de verantwoordelijke voor de verwerking is die alle noodzakelijke technische en organisatorische maatregelen moet nemen om de beveiliging van de gegevens veilig te stellen. De Commissie verwijst hiervoor naar haar "*Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens*", die terug te vinden is op haar website⁴.
10. De Commissie raadt overigens aan om bij de verrichte elektronische mededelingen een encryptie te gebruiken. Als voorbeeld verwijst ze naar de encryptie die het eHealth-platform heeft ingevoerd⁵. Ook raadt zij dringend aan om in het kader van de geplande informatisering aan het Sectoraal comité "Phenix", opgericht in de schoot van de

¹ Zo laat de wet onder andere toe dat de gerechtelijke gegevens worden verwerkt onder toezicht van een openbare overheid of van een ministeriële ambtenaar in de zin van het Gerechtelijk Wetboek, indien de verwerking noodzakelijk is voor de uitoefening van hun taken of door advocaten of andere juridische raadgevers in zoverre de verwerking noodzakelijk is voor de verdediging van de belangen van de cliënten (artikel 8 §2 a/ en d).

² Cfr. de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen, de elektronisch aangetekende zending en certificatediensten; Advies nr. 13/2006 van 24 mei 2006 van de Commissie betreffende de identificatie en de elektronische handtekening binnen het informatiesysteem Phenix.

³ Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, artikel 314bis van het Strafwetboek.

⁴ http://www.privacycommission.be/nl/static/pdf/wetgeving/wet_privacy_08_12_1992.pdf.

⁵ Artikel 5, 4° van de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform.

Commissie, een controleopdracht toe te vertrouwen⁶ voor het aspect naleving van de toepassing van de WVP.

11. Tot slot vestigt de Commissie de aandacht van de aanvrager op artikel 23 van de wet van 10 juli 2006 betreffende de elektronische procesvoering, die op dit ogenblik nog niet in werking is⁷ en dat het volgende bepaalt:

"Artikel 863 van hetzelfde Wetboek, opgeheven bij de wet van 3 augustus 1992, wordt hersteld in de volgende lezing : " Art. 863. - In alle gevallen waarin de ondertekening vereist is voor de geldigheid van een proceshandeling kan het gebrek van de handtekening worden geregulariseerd ter zitting of binnen een door de rechter vastgestelde termijn."

12. Dit artikel 23 bevat hetzelfde voorwerp, maar minder uitvoerig, als het artikel 4 van het wetsvoorstel dat aan de Commissie werd voorgelegd. Het is dus aangewezen dat de wetgever het artikel 23 van de wet van 10 juli 2006 opheft.

OM DIE REDENEN,

Brengt de Commissie een gunstig advies uit voor het wetsvoorstel dat aan haar voor advies werd voorgelegd op voorwaarde dat er rekening wordt gehouden met haar opmerkingen onder punten 6, 8, 9, 10 en 12.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere

⁶ Artikel 24 van de Wet Phenix van 10 augustus 2005.

⁷ Inderdaad, artikel 39 van de wet van 10 juli 2006 bepaalt dat de artikelen 2 tot 38 in werking treden op de datum bepaald door de Koning en dat ten laatste tegen 1 januari 2013 (datum bepaald door de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen (I), artikel 4).